

Inkomensvervangende- en integratietegemoetkoming

De wet van 27/02/1987

...

- IVT IT = residuele uitkering
- Vangnet voor PmH = geen (of onvoldoende) inkomen kunnen verwerven / bijkomende kosten als gevolg van handicap
- Wet 27/02/1987
- IVT IT = Federale bevoegdheid

Ter info

- 6de Staatshervorming = Tegemoetkoming hulp aan bejaarden : Gewesten
  - Vlaanderen : Zorgbudget voor ouderen (Zorgkas)
  - Wallonie : Allocation pour l'aide aux personnes âgées (Ziekenfondsen)
  - Brussel : Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (Iriscare)

Opdracht FOD SZ DGHAN

Waarvoor kan je bij DGHAN terecht?

Directie-generaal Personen met een handicap (DGHAN)

- Tegemoetkoming aanvragen
  - Inkomensvervangende en integratietegemoetkoming
- Erkenning van de handicap
- Parkeerkaart
- Verminderingskaart voor het openbaar vervoer (voor slechtzienden)
- Vermindering BTW voertuig & vrijstelling verkeersbelasting
- Tegemoetkoming aanvragen met behoud van huidige erkenning handicap

Waarvoor kan je bij DGHAN terecht?

Erkenning van de handicap

- Erkenning aanvragen
- Attest
- Sociale voordelen (verschillende instanties) o.a.
  - Vermindering personenbelasting
  - Vermindering onroerende voorheffing
  - European Disability Card
  - ...

FOD SOCIALE ZEKERHEID
Personen met een handicap
Tel. : 5600 66 790
Ma. Di. Do. vr. & Zs. tot 12.30u
Contactformulier
www.handicap.belgium.be

Brussel, 19/09/2022

ATTEST VAN ERKENNING VAN HANDICAP

Naam: [REDACTED]
Adres: [REDACTED]
Rijksregisternummer: [REDACTED]

valdeet, volgens de wetgeving op de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, aan de volgende criteria:

Criterium	Geldigheidsperiode
vermindering van het verdienvermogen tot één derde of minder van wat een vaste persoon door een of ander beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen (= 60 % vermindering van het verdienvermogen)	van 01/05/2022 tot en voor onbepaalde duur
vermindering van de zelfbetaalbaarheid met 10 punten) - 02 punten) verslaafing - 02 punten) zijn voedsel nuttigen of bereiden - 01 punt(en) persoonlijke hygiëne en zich kleden - 02 punten) onderhoud woning en huishoudelijk werk verrichten - 02 punten) gevaar inschatten en vermijden - 01 punt(en) communicatie en sociale contacten	van 01/05/2022 tot en voor onbepaalde duur

Bestanddatum evaluatie van de handicap : 29/01/2022

Dit attest kan, voor de hierboven vermelde periode, gebruikt worden voor het verkrijgen van :
- een parkeerkaart
- het sociaal leefloonatlet

Voor bepaalde maatregelen gelden, naast het voorgoegen van dit attest, nog andere bijkomende voorwaarden (inkomen, leeftijd, gezinsbestand, ...).

Lijgerekt door de Directie-generaal Personen met een handicap van de FOD SOCIALE ZEKERHEID,
Administratief Centrum Kruislaan, Financier Tower - Kruislaan 50-B150, 1000 Brussel.

Namens de Minister,
of delegatie
Yves De Smedt
Directeur-generaal a.i.

Waarvoor kan je bij DGHAN terecht?

Parkeerkaart

- Parking op voorbehouden plaatsen (+ gratis & onbeperkt parkeren)
- Persoonlijk
- Bij misbruik = boete en intrekking kaart
- Volwassenen & kinderen
- Recht op European Disability Card

Waarvoor kan je bij DGHAN terecht?

Parkeerkaart

- Voorwaarden
  - Met een **blijvende invaliditeit van 80%** in het algemeen.
  - Met een **blijvende invaliditeit aan de onderste ledematen** die minstens **50%** bedraagt.
  - Met een **volledige verlamming of amputatie** van de **bovenste ledematen**.
  - Met een gezondheidstoestand die de **zelfredzaamheid in het algemeen vermindert tot 12 punten** (volgens het algemeen attest van FODSZ).
  - Met een gezondheidstoestand die de **verplaatsingsmogelijkheden vermindert tot 2 punten** (volgens het algemeen attest van FODSZ).
  - **Oorlogsinvaliden** met een invaliditeit van 50% of meer (burgerlijk of militair).

Verminderingskaart openbaar vervoer

- Gratis reizen met bus, metro en tram
- MIVB, TEC & De Lijn
- NMBS (2de klasse)
- Slechtzienden & blinden
  - Blijvende invaliditeit van minstens 90%
- Persoonlijk
- Onbeperkte duur

Waarvoor kan je bij DGHAN terecht?

Vermindering BTW voertuig & vrijstelling verkeersbelasting

- Verlaagd BTW-tarief (6%) bij aankoop & onderhoud
- Vrijstelling verkeersbelasting & inverkeerstelling
- Voorwaarden
  - **volledig blind**;
  - **volledig verlamd** aan de **bovenste ledematen** of
  - geamputeerd aan de bovenste ledematen
  - blijvend invalide, waarvan **ten minste 50% die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen**
  - militair of burgerlijk oorlogsinvalide, met een invaliditeitspensioen van ten minste 50% (voor de btw) of 60% (voor de belasting op de inverkeerstelling en de verkeersbelasting)

Tegemoetkoming aanvragen met behoud van huidige erkenning handicap

- In het verleden enkel medische erkenning
- Gezinssituatie, inkomensvoorwaarden gewijzigd
  - STEEDS eerste of nieuwe aanvraag indienen

**Wat is een
IVT IT?**

Tegemoetkoming aanvragen

 Erkenning handicap
recht openen op een tegemoetkoming
voor PMH

Kan je door handicap **niet werken**, of is je **verdienvermogen beperkt** tot 1/3^e van een gezonde persoon?

→ **Inkomensvervangende Tegemoetkoming**

Ondervind je **moeilijkheden bij dagelijkse activiteiten** (koken, eten, wassen ...)?

→ **Integratietegemoetkoming**

- Wanneer is een aanvraag IVT IT voor mijn cliënt zinvol?

2 vragen

Is er een vermindering
van verdienvermogen?

en/of

Is er een vermindering
van zelfredzaamheid

- Vragen die samen met cliënt moeten bekeken worden

Wanneer recht openen op een **Inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT)**

- Is je cliënt in die mate **beperkt** dat zijn vermogen om een **inkomen uit arbeid te verwerven** met minstens 2/3 (of 66%) verminderd is in vergelijking met een valide persoon?
- En is hij hierdoor **niet in staat om een volwaardig inkomen uit arbeid te verwerven?**
- Overleg met behandelend arts

Wanneer recht openen op een **Integratietegemoetkoming (IVT)**

- Voor welke dagdagelijkse activiteiten doet je cliënt een beroep op hulpmiddelen of derden?
  - Inschatting aan de hand van 6 items:
    - Zich verplaatsen
    - Eten bereiden en eten nuttigen
    - Zich verzorgen en aankleden
    - De woning onderhouden en huishoudelijke activiteiten doen
    - Gevaar inschatten en vermijden
    - Contacten onderhouden met andere personen
- De integratietegemoetkoming heeft als **doel** om de **bijkomende kosten als gevolg van handicap of beperking te compenseren**

Wat is een IT? Handicap en de invloed op je zelfredzaamheid

- Beoordeling van de graad van vermindering zelfredzaamheid:
  - Niet de letsels op zich
  - Wel de weerslag ervan op het dagelijkse leven
- Evaluatie van zelfredzaamheid voor alle beperkingen ongeacht de oorsprong een fysieke, zintuiglijke, psychische of mentale handicap is of een chronische ziekte

VRAAGVERHELDING

- Wat kan de cliënt nog?
- Wat zijn de gevolgen van zijn fysieke, psychische of mentale beperkingen in het dagelijkse leven?
- Inschatten of de cliënt
  - Gezien zijn mogelijkheden
  - Een bepaalde taak kan uitvoeren
  - Ongeacht of hij dit wel of niet doet in zijn dagelijkse leven

Wat is een IT ? Handicap en de invloed op je zelfredzaamheid

VRAAGVERHELDING

- Inschatting voor elk van de 6 items:
  - Zich verplaatsen
  - Eten bereiden en eten nuttigen
  - Zich verzorgen en aankleden
  - De woning onderhouden en huishoudelijke activiteiten doen
  - Gevaar inschatten en vermijden
  - Contacten onderhouden met andere personen

Moeilijkheden bij VERPLAATSINGEN

- Hoe kan je cliënt zich verplaatsen?
  - Opstaan uit zit
  - Verplaatsingen binnen
  - Verplaatsingen buiten de woning
  - Gebruik maken van openbaar vervoer

- Hoe kan je cliënt zich verplaatsen?
  - Mogelijkheden
  - Gebruik van hulp(middelen)
  - Tijd en inspanning
  - Risico's

Moeilijkheden bij BEREIDEN & NUTTIGEN van ETEN

- Hoe kan je cliënt zijn boodschappen doen, maaltijden klaarmaken en eten?
  - Boodschappen doen?
  - Maaltijden bereiden (warm/broodmaaltijd)
  - Zelfstandig eten

Moeilijkheden bij het VERZORGEN & AANKLEDEN

- Hoe kan je cliënt zorgen voor zijn persoonlijke hygiëne?
  - Dagelijks wasbeurt
  - Douche nemen, bad nemen
  - Aan- en uitkleden
  - Toiletbezoek
  - Speciale zorgen

Moeilijkheden bij het ONDERHOUDEN van de WONING

- Hoe onderhoudt je cliënt zijn woning? Hoe neemt je cliënt de huishoudelijke taken op?
  - Lichtere huishoudelijke taken
  - Zwaardere huishoudelijke taken?
  - Tuinonderhoud?

Moeilijkheden bij het INSCHATTEN & VERMIJDEN VAN GEVAAR

- Kan je cliënt leven zonder toezicht, kan hij/zij gevaren herkennen en ontwijken?
  - Papierwerk en geldbeheer
  - Opvolging medische behandeling

Moeilijkheden bij SOCIALE CONTACTEN

- Hoe kan je cliënt met andere mensen omgaan?
  - Gesprek kunnen voeren
  - Contacten leggen, relaties onderhouden
  - Dagelijkse bezigheden

Score per item

- Hoe groot zijn deze moeilijkheden dan?
  - Geen moeilijkheden = 0 punten
  - Kleine moeilijkheden = 1 punt
  - Grote moeilijkheden = 2 punten
  - Onmogelijk zonder hulp van derden = 3 punten
- Om rechten te openen moet je minstens 7 punten behalen

Wat is een IT ? Handicap en de invloed op je zelfredzaamheid

ITEM / SCORE	GEEN moeilijkheden = 0 punten	KLEINE moeilijkheden = 1 punt	GROTE moeilijkheden = 2 punten	ONMOGELIJK zonder hulp van derden = 3 ptn
Zich verplaatsen			2	
Eten bereiden en nuttigen			2	
Zich verzorgen en aankleden			2	
Onderhoud woning en huishoudelijke activiteiten				3
Gevaar inschatten en vermijden	0			
Sociale contacten		1		
<u>Subtotaal</u>	0	1	6	3
TOTAAL	10			

Wat is een IT ? Handicap en de invloed op je zelfredzaamheid

Cat. 1: 7 – 8 punten

Cat. 2: 9 - 11 punten

Cat. 3: 12 - 14 punten

Cat. 4: 15 – 16 punten

Cat. 5: 17 – 18 punten

- Onbepaalde duur
- Bepaalde duur
- Nieuwe aanvraag (herziening) steeds mogelijk bij wijziging gezondheidstoestand

... en welke tegemoetkoming aanvragen ...

FOD onderzoekt
steeds beide
tegemoetkomingen.

Geen of beperkte tewerkstellingsmogelijkheden

- Inkomensvervangende tegemoetkoming

Geen of beperkte tewerkstellingsmogelijkheden + problemen zelfredzaamheid

- Inkomensvervangende – en integratietegemoetkoming

Vervangingsinkomen + problemen zelfredzaamheid

- Inkomensvervangende tegemoetkoming (enkel medisch erkenning)
- Integratietegemoetkoming

Enkel medische erkenning (sociale voordelen !)

IVT IT Voorwaarden

- 1ste dag van de maand die volgt op de maand waarin ze wordt ingediend
  - Aanvraag 26/01/2023 : ingangsdatum 1/02/2023
  - Indien aanvraag MyHandicap is ingediend voor 1/2/2023
  - 2 maanden tijd om aanvraag in te dienen / maar hier wijziging van ingangsdatum !
  - Nadien wordt dossier automatisch stopgezet

Afhankelijk van verschillende voorwaarden

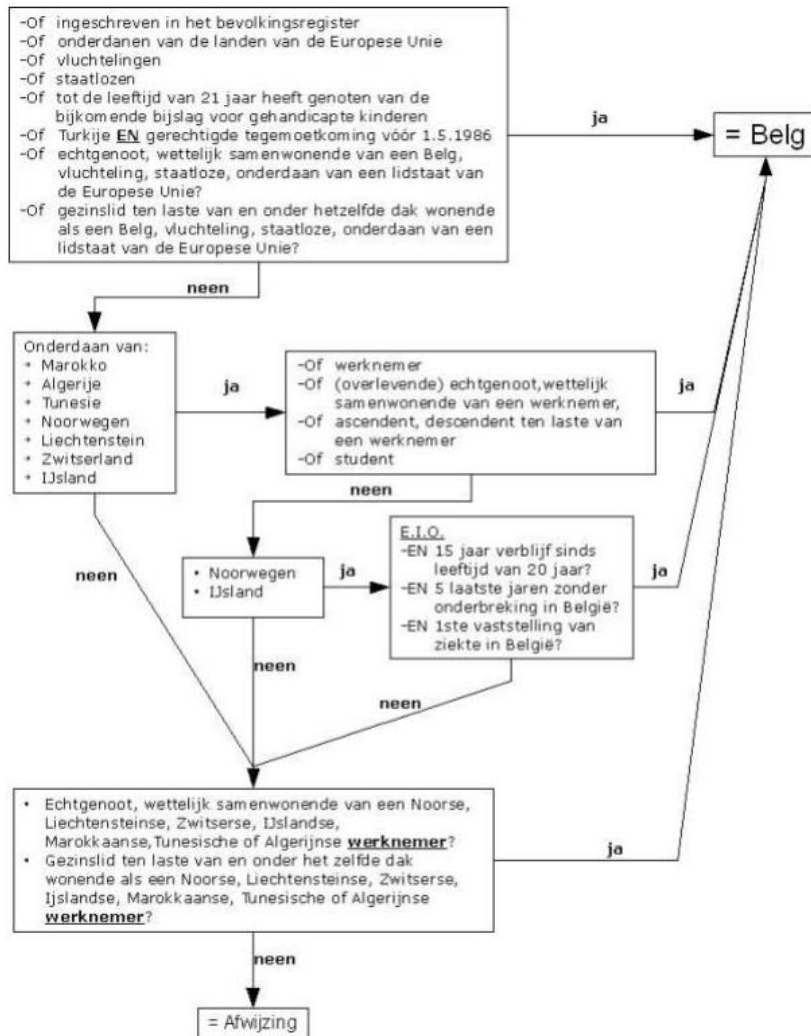
- Medische toestand aanvrager enerzijds
  - Vermindering van het verdienvermogen
  - En/of beperking van zelfredzaamheid
- Situatie van de aanvrager anderzijds
  - Leeftijd
  - Nationaliteit/verblijfplaats
  - Leefsituatie (alleenstaand, samenwonend)
  - Financiële situatie/inkomensgrenzen

- Minstens 18 jaar zijn
- Jonger dan 65 jaar
  - +65 jaar : Zorgbudget voor ouderen !

- Belg zijn of onderdaan van de Europese Unie
- Erkende vluchtelingen (wie geregulariseerd werd - voormalige zonder papieren - is geen erkend vluchteling).
- Niet erkende vluchteling met subsidiaire bescherming
- Staatslozen
- Onderdanen van Marokko, Algerije, Tunesië, Noorwegen, Liechtenstein, Zwitserland en IJsland, indien de PmH
  - student
  - werknemer
  - echtgenoot, overlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende is van een werknemer

- Iedereen die is ingeschreven in het bevolkingsregister
- Tot de leeftijd van 18 jaar: recht op een bijkomende bijslag voor kinderen met een handicap (zorgtoeslag)
- De aanvrager is echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende van een onderdaan van de EU, vluchteling, staatsloze of subsidiair beschermde
- De aanvrager is gezinslid (kind, ouder, schoonouder) en
  - woont onder hetzelfde dak
  - is ten laste in kader van de wettelijke ZIV

Schema Nationaliteit

- Ingeschreven zijn in het bevolkingsregister/vreemdelingenregister.
- Gedomicilieerd zijn en werkelijk verblijven in België
  - GOED OM WETEN: een inschrijving in het wachtregister geeft nooit recht op een uitkering
- PMH = meer dan 90 dagen in het buitenland
  - Verblijfsvoorwaarde niet vervuld
    - Tenzij uitzonderlijk
    - Afwijking mogelijk mits tijdig aanvragen

- De gezinscategorie bepaalt hoeveel inkomen iemand maximaal mag hebben om in aanmerking te kunnen komen
- Bepaling juiste gezinscategorie is heel belangrijk
- 3 categorieën:
  - Gezin (partner en/of kinderen ten laste)
  - Alleenstaande
  - Samenwonende

CATEGORIE	IVT/IT
C	<ul style="list-style-type: none"> • met 1 of meer kinderen ten laste • die een huishouden vormt
B	<ul style="list-style-type: none"> • die alleen woont • die +3 maand in een verzorgingsinstelling verblijft en voorheen NIET tot de categorie C behoorde
A	<ul style="list-style-type: none"> • die niet behoort tot categorie C of B

Gezinssituatie: schema

Welke gegevens zijn er nodig?

- Aanslagbiljet personenbelasting van jaar x-2
  - (bv. 2023 = aanslagjaar 2021)
- Inkomenssituatie gewijzigd?
  - Arbeidsinkomen vervangen door ziekte-/werkloosheidsuitkering?
  - Inkomen weggevallen?
- Indien jaar x-1 meer dan 20% afwijkt van jaar x-2
  - Bv. 2022 wijkt 20% af van 2021 omdat betrokkene ziekte-uitkering ontving in plaats van inkomsten uit loon (2021)

Berekeningsprincipes IVT -IT

- **Verschillende** berekening voor **IVT** en voor **IT**
  - Verschillende in aanmerking te nemen **inkomsten**
  - Verschillende **vrijstellingen**
- Op de **beslissing** FOD Sociale Zekerheid staan beide berekeningen

Berekeningsprincipes IT-IVT

- Algemene regel: aan te rekenen inkomen =
  - “Belastbaar” inkomen PMH (gezamenlijk belastbaar inkomen + afzonderlijk belastbare inkomen, vermeld op het aanslagbiljet FOD Financiën.
  - Inkomsten van de PmH en van de persoon waarmee hij een huishouden vormt
  - Over kalenderjaar $X - 2$

!!Uitwerkingsdatum beslissing is bepalend

Aanvraag 15/6/2023 = ingangsdatum 01/07/2023 = $2023 - 2 = 2021$

Aanvraag 15/12/2023 = ingangsdatum 01/01/2024 = $2024 - 2 = 2022$

Berekeningsprincipes IVT- IT

- Referentiejaar X-1 bij 20 % inkomenswijziging
- Wijziging gezinstoestand tussen aanvang referentejaar en aanvraagdatum:
  - Wijziging gezinstoestand met gevolgen voor vervangingsinkomen van PMH
→ actuele bedrag vervangingsinkomen aangerekend.

Berekeningsprincipes IT/IVT

- **Inkomen weggevallen** (en niet vervangen door een ander inkomen) tussen aanvang referentiejaar en aanvraagdatum → niet meer aangerekend
- Als er in de referentiejaren **geen** inkomen is, maar nu wel een **arbeidsinkomen**:
(principe)
  - aanrekening huidige arbeidsinkomen op jaarbasis
  - beslissing heeft uitwerking eerste dag van 2° kwartaal volgend op ontstaan arbeidsinkomen (tewerkstelling minimum 3 maand)

Is er een wijziging in het inkomen/gezinssituatie/... best altijd melden aan de FOD!

Hoe worden inkomsten aangerekend en in mindering gebracht op de uitkering bij de IVT?

- Het bedrag van de IVT is **afhankelijk van de gezinscategorie en de inkomsten.**

Gezinscategorie	Max. bedrag euro/jaar	Max. bedrag euro/maand
A (Samenwonend)	9716,17	809,68
B (Alleenstaande)	14 574,29	1 214,52
C (Gezin, samenwonend met partner)	19 696,22	1 614,3

- **Maximumbedrag** kan bekomen worden als
  - Er geen inkomsten uit arbeid zijn (PmH)
  - Er geen andere inkomsten zijn of niet hoger dan 820,30 euro/jaar (PmH)
  - De partner geen inkomsten heeft of niet hoger dan 4.858,09 euro/jaar

Hoe worden inkomsten aangerekend en in mindering gebracht op de uitkering? Wat wordt bij IT in mindering gebracht?

- Het bedrag van de IVT is **afhankelijk van de graad van zelfredzaamheid, de gezinscategorie en de inkomsten van de PmH**

- **Maximumbedrag** kan bekomen worden als
  - Er geen inkomsten uit arbeid zijn of wanneer de inkomsten uit arbeid niet hoger zijn dan maximum 70 948,52 euro/jaar. (Prijs van de Arbeid)
  - Er geen andere inkomsten of vrijstelde inkomsten zijn.
  - Inkomsten van de partner = vrijgesteld. (Prijs van de liefde)

Medische categorie	Max. bedrag euro/jaar	Max. bedrag euro/maand
Cat. 1 (7-9 ptn)	1 490,21	124,18
Cat. 2 (9-11 ptn)	4 929,02	410,75
Cat. 3 (12-14 ptn)	7 838,95	653,24
Cat. 4 (15-16 ptn)	11 392,08	949,34
Cat. 5 (17-18 ptn)	12 915,28	1 076,27

Bijzondere situatie : Uitbetaling kapitaal door verzekering na **ongeval**:

Omzetting in jaarlijkse **lijfrente**.

- Voor **IVT**: aanrekening gedeelte vermindering verdienvermogen
- Voor **IT**: aanrekening gedeelte vermindering zelfredzaamheid
- Indien geen bepaling hiervan in vonnis:
  - aanrekening * 70 % van kapitaal voor IVT
  - * 30 % van kapitaal voor IT
- Geen enkele vrijstelling op deze sommen voorzien

Complexe materie

**Tegemoetkoming =
basisbedrag - (inkomsten - vrijstelling)**

- Jan, alleenstaande,
- Geniet werkloosheidsuitkering (51,43 euro/dag)
- Heeft psychische gezondheidsproblemen
- Tewerkstelling is zeer moeilijk
- vrijwilligerswerk wel mogelijk
- Medische erkenning 66% & 7 ptn

gezinscategorie	b	ingangsdatum	01-01-2023
categorie IT	1	instelling IT -28%?	nee
beide partners IVT categorie C?		nee	
belastbare inkomsten PMH	1) arbeidsinkomsten		0,00
	2) vervangingsinkomsten		16.097,00
	3) andere inkomsten dan 1) of 2)		0,00
inkomsten partner			
niet-cumuleerbare inkomsten betrokkene IVT			
niet-cumuleerbare inkomsten betrokkene IT			

Nieuwe maatregel 'prijs van de arbeid' vanaf 01/10/2021

Met deze simulator kunt u het recht op de IVT /IT berekenen voor situaties vanaf 01/10/2021

In de oranje vakjes kunt u de gegevens invullen om de gewenste berekening te maken.

Berekening van de tegemoetkomingen:

	IVT	
Basisbedrag		14.574,29
inkomsten partner		
	0,00	
vrijstelling (max:4858,09)	0,00	
af te trekken		0,00
arbeidsinkomsten		
	0,00	
vrijstelling	totaal 0,00	
50% van schijf van 0,00 tot 5 827,03		
25% van schijf van 5 827,04 tot 8 740,54		
af te trekken		0,00
andere inkomsten		
	16.097,00	
vrijstelling (max820,3)	820,30	
af te trekken		15.276,70
niet cumuleerbare uitkeringen		
		0,00
totaal af te trekken		15.276,70
IVT		
		0,00
Tegemoetkoming IVT /IT		
	0,00 per jaar	0,00 per maand

	IT	
Basisbedrag		1.490,21
arbeidsinkomsten		
	0,00	
vrijstelling (max 70548,52)	0,00	
saldo	0,00	
af te trekken saldo		0,00
vervangingsinkomsten		
	16.097,00	
vrijstelling	4.256,91	
niet vrijgesteld -> over te dragen	11.840,09 (A)	
andere inkomsten		
inkomsten 3) PMH	0,00	
niet vrijgestelde vervangingsinkomsten	11.840,09 (A)	
totaal	11.840,09	
vrijstelling max 14574,29-(0+4256,91)	10.317,38	
rest		1.522,71
niet cumuleerbare uitkeringen		
		0,00
totaal af te trekken		1.522,71
IT		0,00

- Jan, samenwonend,
- Geniet werkloosheidsuitkering (33,40 euro/dag)
- Partner : loon 35000 euro/jaar
- Heeft psychische gezondheidsproblemen
- Tewerkstelling is zeer moeilijk
- vrijwilligerswerk wel mogelijk
- Medische erkenning 66 % en 7 punten

gezinscategorie	c	ingangsdatum	01-01-2023
categorie IT	1	instelling IT -28%?	nee
beide partners IVT categorie C?		nee	
belastbare inkomsten PMH	1) arbeidsinkomsten 2) vervangingsinkomsten 3) andere inkomsten dan 1) of 2)		0,00 10.454,00 0,00
inkomsten partner			35.000,00
niet-cumuleerbare inkomsten betrokkene IVT			
niet-cumuleerbare inkomsten betrokkene IT			

Nieuwe maatregel 'prijs van de arbeid' vanaf 01/10/2021

Met deze simulator kunt u het recht op de IVT /IT berekenen voor situaties vanaf 01/10/2021

In de oranje vakjes kunt u de gegevens invullen om de gewenste berekening te maken.

Berekening van de tegemoetkomingen:

	IVT	
Basisbedrag		19.696,22
inkomsten partner	35.000,00	
vrijstelling (max:4858,09)	4.858,09	
af te trekken		30.141,91
arbeidsinkomsten	0,00	
vrijstelling	totaal 0,00	
	50% van schijf van 0,00 tot 5 827,03	
	25% van schijf van 5 827,04 tot 8 740,54	
af te trekken		0,00
andere inkomsten	10.454,00	
vrijstelling (max820,3)	820,30	
af te trekken		9.633,70
niet cumuleerbare uitkeringen		0,00
totaal af te trekken		39.775,61
IVT		0,00
Tegemoetkoming IVT /IT		
	1.490,21 per jaar	124,18 per maand

	IT	
Basisbedrag		1.490,21
arbeidsinkomsten	0,00	
vrijstelling (max 70548,52)	0,00	
saldo	0,00	
af te trekken saldo		0,00
vervangingsinkomsten	10.454,00	
vrijstelling	4.256,91	
niet vrijgesteld -> over te dragen	6.197,09 (A)	
andere inkomsten		
inkomsten 3) PMH	0,00	
niet vrijgestelde vervangingsinkomsten	6.197,09 (A)	
totaal	6.197,09	
vrijstelling max 19696,22-(0+4256,91)	6.197,09	
rest		0,00
af te trekken		0,00
niet cumuleerbare uitkeringen		0,00
totaal af te trekken		0,00
IT		1.490,21

Wat als...

Binnen 3 maanden moeten volgende wijzigingen gemeld worden:

- Jaarlijks inkomen stijgt/daalt het inkomen met 20%
- Het soort inkomen verandert (bv. arbeidsinkomen → werkloosheidsvergoeding)
- Activiteit starten als zelfstandige
  - **Meld dit via DGHAN (My Handicap / Contactformulier)**

Wijzigingen die niet gemeld moeten worden:

- (terug) Starten als werknemer: wordt automatisch doorgegeven
- Pensionering (tenzij financieel verschil meer dan 20%)

... PmH gaat werken

In het jaar X dat de werkstelling start, is er **geen** invloed op de IVT/IT.

1/4/2023
Start
tewerkstelling

31/12/2023
DGHAN plant
ambtshalve
herziening
(met ingang
van 1/1/2024)

De inkomsten van jaar X - 1 worden dan vergeleken met jaar X en getoetst aan 20% verschil regel. Belastbare inkomsten zijn de basis.

31/12/2024

Ten laatste op
30/6/2023
melding naar
DGHAN (via
MyHandicap)

Nieuwe
beslissing

uitwerking de maand volgend op de beslissing, dus geen terugwerkende kracht.

Op 31/12 van jaar X+1 kan een nieuwe administratieve herziening gepland worden. Uitwerking eveneens maand volgend op de beslissing. Inkomen van jaar X wordt dan vergeleken met jaar X+1 en getoetst aan 20 % verschil regel.

- Contactgegevens, domicilie- en verblijfsadres, opname/ontslag instelling, zichtrekeningnummer, bewindvoerder/contactpersoon → kan cliënt wijzigen in dossier
- Wijzigingen die automatisch doorgegeven worden:
  - Wijziging burgerlijke staat MAAR wel doorgeven van wijzigingen aan gezinssituatie die geen invloed hebben op burgerlijke staat: bv. echtgenoot gaat elders wonen maar men blijft gehuwd, feitelijk/wettelijk samenwonen
  - Verhuizing
  - Opname in gevangenis of instelling
  - Overlijden van rechthebbenden

Partner arbeidsinkomen

- Wijziging gezinscategorie C
- Hogere categorievrijstelling
- Inkomen partner volledig vrijgesteld IT
- PmH IVT : stop

Partner vervangingsinkomen

- Wijziging naar gezinscategorie C
- Hogere categorievrijstelling
- Inkomen partner volledig vrijgesteld IT
- PMH IVT : stop

Partner geen inkomen

- Wijziging gezinscategorie C (gezin)
- Hogere categorievrijstelling
- Afhankelijk van inkomen PMH inkomen hoger

... PmH in een voorziening woont

- Opname in een instelling geheel of gedeeltelijk ten laste van de overheid, openbare dienst of sociale zekerheidsinstelling
- Integratietegemoetkoming = verminderd met 28%
  - PmH verblijft zowel overdag als 's nachts in een voorziening
  - PmH is niet in een gezin geplaatst
  - En de duur van de opname bedraagt minstens 3 opeenvolgende maanden
- Volledige uitbetaling voor de periodes waarin PmH niet in een voorziening verblijft = indien totale duur minstens 75 dagen bedraagt per jaar = zelf aan te vragen

- Onmiddellijke stopzetting IT
  - Eveneens bij penitentiair verlof
- Terug recht op betaling IT bij
  - Voorwaardelijke invrijheidsstelling
  - Elektronische bewaking
  - Opname in forensische afdeling van een psychiatrisch ziekenhuis
    - Indien kosten ten laste van FOD Sociale Zekerheid

- Weerslag op IVT
  - Kunnen maximaal bedrag categorie B krijgen (alleenstaande)

... PmH inkomen wijzigt / stopt

*Cliënt = geen recht op ziekte uitkering,
werkloosheidsuitkering: problematisch gezien beperkte mogelijkheden tewerkstelling
IVT IT dient onderzocht te worden*

26/1/2023

- Aanvraag IVT IT
- Geniet nu werkloosheid

26/7/2023

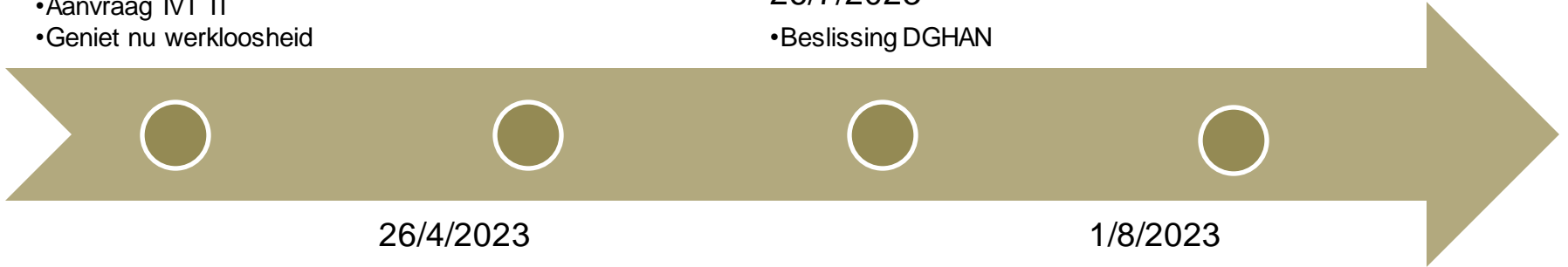
- Beslissing DGHAN

26/4/2023

- Erkenning DGHAN 66% -
9 ptn vanaf 1/2/2023

1/8/2023

- Uitbetaling IVT IT
- Stopzetting werkloosheid
- Afrekening tussen
werkloosheid & FODSZ

- IVT IT kan na 65 jaar verder lopen
- Melding van wijziging inkomsten (pensioen)
- Eventueel herziening aanvraag indien daling inkomsten met +20%
- Medisch erkenning kan na 65 jaar niet meer herzien worden in IVT IT
- Indien medische wijziging : enkel mogelijk hoger punten aantal in ZBO
- Zorgbudget ouderen
  - Kan aangevraagd worden
  - Meest gunstige wordt uitbetaald
  - Oppassen : indien eigendommen en verkoop in toekomst mogelijk is

VOORAF advies vragen aan DMW ZF of FOD SZ

*My Handicap voor burgers
aanvraag indienen, raadplegen
en wijzigingen melden →*

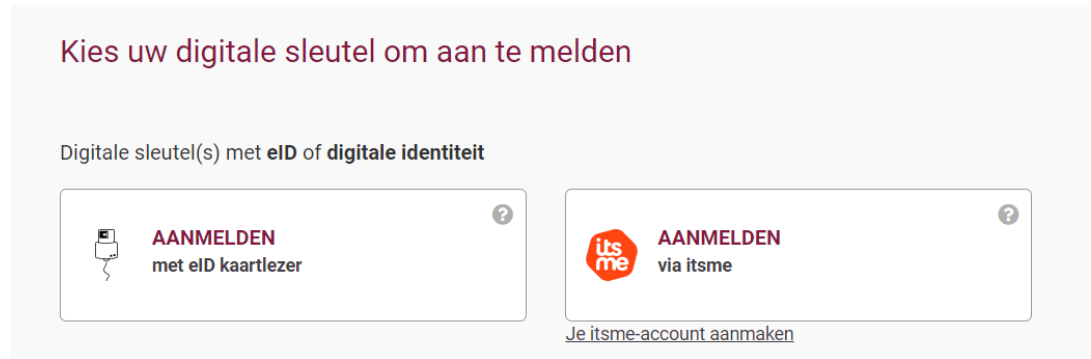
Procedure

-
- Aanvraag gebeurt **online via beveiligde applicatie MyHandicap**
  - Via **applicatie MyHandicap - Dossier**
  - Aanvraag indienen & opvolgen
  - Raadplegen
  - Wijzigingen melden zoals
    - Contactgegevens
    - Opname/ontslag in een instelling
    - Verblijfsadres
  - De aanvraag kan **ingediend worden door**
  - Persoon met een handicap
  - Ziekenfonds, Gemeente, OCMW, Sociaal huis of DGHAN (zitdagen)

Aanvraag indien in MyHandicap

1. Ga naar de website van handicap.belgium.be
2. Inloggen in systeem DGHAN om dossier om op te halen
  - Als burger (eID Burger)
  - Als professioneel (eID van professioneel)

- **Contacteer huisarts of behandelend arts**
  - Overleg , informeer over mogelijke aanvraag
  - Indien geen huisarts? Arts-specialist? = dilemma, want geneeskundige verslagen noodzakelijk
    - Aanvullend kan wel sociale verslag, Katz-schaal, ...
- **Motiveer de verschillende items zelfredzaamheid**
  - Benoem de problemen concreet , bv cl kan geen trap opstappen, kan openbaar vervoer nemen mits begeleiding, ... , in verschillende punten, schrijf geen lange verslagen
- **Voeg zeker contactpersoon toe**, indien opvolging van administratie problematisch kan zijn, cl. niet zal ingaan op uitnodiging medisch onderzoek
- **OCMW / Stad / Ziekenfondsen**
  - Kunnen dossier 'opvolgen'
  - Andere diensten : via eID van cliënt

Stap 1

Clïent vraagt
attesten en/of
tegemoetkoming

Stap 2

Medische evaluatie:

- vermindering
verdienvermogen
(IVT)
- zelfredzaamheid
(IT)

Stap 3

Attest FOD SZ

Stap 4

Financieel
onderzoek:
Bepalen recht op
tegemoetkoming
IVT / IT

- **Toekenning automatische voordelen**
  - Verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering
  - Fiscale voordelen
  - Sociale tarief gas en elektriciteit
  - Waterlevering
  - EDC
  - ...

- **Niet akkoord met beslissing?**
  - Heroverweging/beroep binnen 3 maanden na ontvangen **beslissingsbrief**
- **Voorwaarden heroverweging:**
  - **2 keer niet komen opdagen** met geldige reden met geldig excuus
  - Beslist **zonder face-to-facegesprek**,
  - Dossier **werd afgesloten**: vraag om medische informatie toch nog doorsturen binnen 3 maanden na de beslissing
  - Je vindt dat de medische beslissing **niet correct** is:
    - Steunen op nieuwe elementen
    - Gemotiveerd door behandelende arts
- Indienen binnen 3 maanden na ontvangen brief
- **Geen heroverweging mogelijk?** Aanvechten in **arbeidsrechtbank** binnen 3 maanden na ontvangen beslissingsbrief
- Ziekenfonds contacteren ifv ledenverdediging

IVT IT of zorgtoeslag

- Recht op IVT IT kan vanaf 18 jaar
- Jongeren met een zorgtoeslag
  - Keuze maken tussen zorgtoeslag of IVT IT
  - Geen cumul mogelijk zorgtoeslag & IVT IT
- Bepaling zorgtoeslag ≠ bepalen IVT IT
- Zorgtoeslag: erkenning aan de hand van 3 pijlers
  - Pijler 1: medische ongeschiktheid
  - Pijler 2: moeilijkheden op vlak van integratie school, sociaal leven, communicatie, mobiliteit
  - Pijler 3: inspanning van je omgeving
- Behoud van gewone gezinsbijslag (21 of max 25 jaar)
- Geen cumul met basisondersteuningsbudget (zorgbudget mensen met een handicap)

- DGHAN: automatische opstart 6 maanden voor 18de verjaardag
  - Je start aanvraag op of niet
- IVT IT **kan** voordeliger zijn
- Keuze ligt bij jongere/ouders
  - Steeds terugkomen op beslissing
- Wie stapt beter over en wie niet?
  - Dossier per dossier te bekijken
  - Iedereen is anders
  - Tussen 18 & 21: op elk moment overstappen van zorgtoeslag naar IVT IT

Nuttige links

- **DGHAN:** Directie-Generaal Personen met een handicap : <https://handicap.belgium.be/>
- **Adressen Dienst Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen:** <https://www.zorg-en-gezondheid.be/per-domein/thuiszorg/diensten-maatschappelijk-werk-van-het-ziekenfonds/adressen-van-diensten-maatschappelijk-werk-van-het-ziekenfonds>
- **Handleiding MyHandicap** : <https://handicap.belgium.be/nl/professionals-artsen/handleiding-myhandicap.htm>
- **Simulatietool** : <https://handicap.belgium.be/docs/nl/simulatie-bedragen-ivt-it.xls>
- **Contactpunten Gemeenten:** [contactpunten-gemeenten-nl.xlsx \(belgium.be\)](#)
- **Zitdagen FOD SZ – Sociale dienst** : [zitdagen-vlaanderen-brussel.pdf \(belgium.be\)](#)
- **Contactformulier:** <https://handicap.belgium.be/nl/contact/contactformulier/index.htm>
- **Telefoon:** 0800 98 799 (buitenland - betalend: +32 2 528 69 99) (elke werkdag van 8u30 tot 12u30, behalve op woensdag)

Vragen

DMW

diensten maatschappelijk werk
van de ziekenfondsen

helan

